

مصوبات بیست و پنجمین شورای عالی علوم تحقیقات و فناوری (عتف)

مصوب ۱۳۹۸/۰۹/۲۵ منتشره در روزنامه رسمی به شماره ۲۱۹۴۰ به تاریخ ۱۳۹۹/۰۴/۲۴

مصوبات جلسه:

۱ - همزمان با شروع هفته پژوهش و فناوری، گزارش عملکرد حوزه پژوهش و فناوری کشور در سال ۱۳۹۷ ارائه شد. مطابق این گزارش در سال ۱۳۷۷ نسبت به سال ۱۳۹۶، تعداد ایده های تجاری شده در پارک های علم و فناوری و مراکز رشد ۱۶۷ درصد؛ میزان فروش شرکت های مستقر در پارک های علم و فناوری و مراکز رشد ۲۴ درصد؛ تعداد و حجم قراردادهای ارتباط صنعت و جامعه در حال اجرا به ترتیب ۴۹ و ۳۹ درصد؛ و تعداد پایان نامه های تحصیلات تکمیلی مرتبط با قراردادهای ارتباط صنعت و جامعه ۱۳۵ درصد رشد داشته اند. همچنین در این گزارش شاخص هایی مانند تعداد واحدهای مستقر در پارک های علم و فناوری و مراکز رشد؛ تعداد فناوران شاغل در پارک های علم و فناوری و مراکز رشد؛ رتبه جهانی کمیت و کیفیت خروجی های علمی ایران در دنیا و کشورهای اسلامی؛ و بهبود و ارتقاء جایگاه و رتبه ایران در نظام های رتبه بندی بین المللی ارائه شد. با توجه به گزارش ارائه شده، تأکید گردید دبیرخانه شورا با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و سایر دستگاه ها ضمن تکمیل گزارش ارائه شده، آن را به اطلاع عموم مردم برسانند.

۲ - با توجه به چالش های فراروی پیاده سازی آیین نامه تأسیس و توسعه مناطق ویژه علم و فناوری کشور (مصوب هیأت وزیران مورخ ۱۵/۰۱/۱۳۸۹ در سطح استان های دارای مجوز، دبیرخانه شورای عالی ضمن آسیب شناسی دلایل عدم اجرای آیین نامه، تجارب موفق جهانی و تغییر رویکردهای شکل گرفته در زمینه ساماندهی و توسعه اکوسیستم های نوآوری را مورد مطالعه و بررسی قرار داد. بر اساس مطالعات و بررسی های صورت گرفته، آیین نامه تأسیس و توسعه پهنه ها و مناطق ویژه علم و فناوری با رویکرد جزء به کل و شکل گیری پهنه های علم و فناوری تدوین و به تصویب کمیسیون دائمی رسید. پیش نویس این آیین نامه با توجه به این ملاحظه که باعث ایجاد بوروکراسی اداری جدید نشود و در زندگی روزمره مردم ساکن پهنه های علم و فناوری تداخل ایجاد ننماید، به شرح پیوست ۱ تصویب شد و مقرر گردید این پیش نویس توسط وزیر علوم، تحقیقات و فناوری جهت بررسی و تصویب نهایی، برای هیأت دولت ارسال شود.

۳ - گزارش عملکرد دستگاه های مشمول ماده ۵۶ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) در سال ۱۳۹۷ که بر اساس خوداظهاری دستگاه های اجرایی و اطلاعات ثبت شده در سامانه سمات تنظیم شده بود ارائه و مقرر گردید:

۳ - ۱ - با عنایت به تعهد بالای دستگاه های اجرایی مشمول ماده ۵۶ به مجریان طی سال های گذشته، دستگاه های مشمول قبل از ثبت طرح جدید در سامانه سمات، تعهدات قبلی خود تا پایان سال ۱۳۹۷ را تعیین تکلیف نمایند؛

۳ - ۲ - سازمان برنامه و بودجه کشور، خزانه داری کل کشور و دبیرخانه شورا با محوریت سازمان برنامه و بودجه کشور، راهکاری برای ثبت کامل عملکرد دستگاه های اجرایی در زمینه نحوه هزینه کرد اعتبارات موضوع ماده ۵۶ در سامانه سمات ملی را پیشنهاد و اجرایی نمایند.

۳ - ۳ - گزارش عملکرد دستگاه های مشمول ماده ۵۶ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) در سال ۱۳۹۷ تأیید شد و مقرر شد گزارش توسط دبیرخانه به مجلس شورای اسلامی ارسال شود.

۳ - ۴ - سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است آمار مرتبط با میزان اعتبار ماده ۵۶ هر دستگاه در هر سال را به دبیرخانه شورای عالی عتف اعلام نماید.

۴ - پیشنهاد صندوق نوآوری و شکوفایی مبنی بر اصلاح برخی مفاد آیین نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت ها و موسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات مطرح و با توجه به طرح و تصویب این موضوع در کمیسیون دائمی، مقرر شد متن زیر توسط وزیر علوم، تحقیقات و فناوری برای تصویب در هیأت دولت ارسال شود:

متن زیر جایگزین مواد ۵ الی ۱۶ و ۱۸ و ۱۸ مکرر آیین نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت ها و موسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات شود: ÷

ماده ۵ - «صندوق نوآوری و شکوفایی خدمات مالی، تسهیلاتی و یا خدمات غیرمستقیم مبتنی بر تأمین مالی را در راستای اهداف کلی مندرج در اسناد بالادست با تصویب هیأت امنای صندوق و با اختیار تعریف و حذف خدمات بر اساس نیاز سنجی انجام شده، تعریف و اجرایی خواهد نمود. خدمات یاد شده در حوزه های مختلف از جمله تسهیلات، کمک، مشارکت و سرمایه گذاری، توانمندسازی شرکت ها به روش های مختلف موجود و یا قابلیت تعریف بر اساس نیازهای آینده، تعریف و تصویب خواهند شد.»

تبصره: شورای عالی عتف بر حسن اجرای این ماده نظارت دارد. صندوق نوآوری و شکوفایی موظف است به منظور تطبیق با اهداف مندرج در قانون حمایت از شرکت ها و موسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات، آیین نامه های مصوب را در اختیار دبیرخانه شورا قرار داده و امکان دسترسی کامل و برخط شورا بر عملکرد صندوق را فراهم سازد.

۵ - در خصوص مصوبات شماره ۱، ۵ و ۶ بیستمین جلسه شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری مقرر شد موضوع این مصوبات پس از طی مراحل ذکر شده در اسناد بالادستی مرتبط و تأیید در کمیسیون دائمی شورا و یا کارگروه مورد نظر، به تصویب شورای عالی عتف برسند.

۶ - به دلیل کمبود وقت مقرر شد موضوع «بررسی و تصویب نظام هماهنگ برنامه ریزی، بودجه ریزی و ارزیابی عملکرد پژوهش و فناوری کشور» در جلسه آتی شورا مطرح شود.

(پیوست ۱)

پیش نویس آیین نامه نحوه تأسیس و توسعه پهنه ها و مناطق ویژه علم و فناوری کشور

هیأت وزیران در جلسه مورخ بنا به پیشنهاد وزارتخانه علوم، تحقیقات و فناوری و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و در راستای تحقق اقتصاد دانش بنیان، زمینه سازی برای تجمیع و هم افزایی عناصر مؤثر و فعال جامعه دانش بنیان و تسهیل شکل گیری و ارتقاء زیست بوم نوآوری در استان های حائز شرایط کشور، آیین نامه نحوه تأسیس و توسعه پهنه ها و مناطق ویژه علم و فناوری کشور را به شرح زیر تصویب نمود:

الف: تعاریف و اختصارات

ماده ۱: در این آیین نامه تعاریف و اختصارات به صورت زیر خواهند بود.

شورا: شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری

کمیسیون ماده ۵ استان: کمیسیونی که بر اساس قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری (مصوب ۲/ ۲/ ۱۳۸۸ مجلس شورای اسلامی) در هر استان شکل گرفته و وظیفه آن بررسی و تصویب طرح های تفصیلی شهری و تغییرات آنها در هر یک از شهرهای استان است.

منطقه ویژه: منظومه ای از چندین پهنه علم و فناوری است که دارای امکانات علمی، صنعتی، تولیدی، آزمایشگاهی، تحقیقاتی، زیرساخت ها و محیط های ارتباطی، نهادها و مؤسسات، افراد و اطلاعات می باشد و با تکیه بر خلاقیت ها و نوآوری ها در یک گستره جغرافیایی و بر اساس یک نظام مدون و هم پیوند با اهداف و راه کارهای معین هماهنگ شده و با جذب فرصت ها و سرمایه های علمی، اقتصادی، انسانی، ملی، منطقه ای و بین المللی و اشتراک منافع همه طرف های ذی نفع و هم افزایی بین سازمان ها، مراکز و مؤسسات حاضر در منطقه، سبب ارتقای فناوری و در نتیجه توسعه تولید، ثروت، رفاه ملی و ایجاد جامعه دانایی محور می شود.

پهنه علم و فناوری: گستره ای است در داخل یا پیرامون مراکز علمی، تحقیقاتی، فناوری و صنعتی که به منظور زمینه سازی برای تجمیع و هم افزایی عناصر مؤثر در شکل گیری و ارتقاء زیست بوم نوآوری با الزامات و شرایط مندرج در این مصوبه تشکیل می شود.

طرح های توسعه: طرح های سرمایه گذاری فناورانه است که متناسب با ظرفیت ها، توانمندی ها و نیازمندی های منطقه تعریف شده و در قالب آن توجیه فنی و اقتصادی، روش تأمین منابع مالی مورد نیاز، هزینه ها و دستاوردهای اجرای طرح مشخص گردیده است.

نهاد مجری: بنگاهی است خصوصی یا عمومی که متولی پیاده سازی طرح های توسعه مصوب منطقه است.

ب: فرایند تأسیس و ایجاد منطقه ویژه

ماده ۲: منطقه ویژه علم و فناوری طی فرایند زیر در استان های حائز شرایط کشور تأسیس می شود:

۱ - ۲: شناسایی و تأیید پهنه های علم و فناوری

درخواست شناسایی و تأیید پهنه های علم و فناوری ایجاد شده در موقعیت مورد نظر با توجه به توانمندی ها و ظرفیت های آن، همراه با طرح توجیهی و با توجه به شاخص ها و الزامات تأیید پهنه ها توسط استانداری به دبیرخانه شورا ارائه می شود.

درخواست شناسایی و تأیید پهنه علم و فناوری در کلان شهرهای کشور پس از تأیید کمیسیون دائمی شورا و تصویب در کمیسیون ماده ۵ استان، به منظور تصویب نهایی به شورای عالی شهرسازی و معماری ارائه خواهد شد. در سایر شهرهای کشور، پس از تأیید کمیسیون دائمی شورا جهت بررسی و تصویب نهایی به کمیسیون ماده ۵ استان مربوطه ارائه خواهد شد.

تبصره ۱: پهنه های علم و فناوری می توانند در داخل محدوده، حریم و خارج از حریم شهر به صورت زیر تعیین شوند:

الف: در داخل محدوده شهر در داخل یا پیرامون مراکز علمی، تحقیقاتی، فناوری و صنعتی،

ب: در حریم شهر در داخل یا مجاورت بلافاصله مراکز علمی، تحقیقاتی، فناوری و صنعتی،

ج: در خارج از حریم شهر فقط در داخل مراکز علمی، تحقیقاتی، فناوری و صنعتی.

تبصره ۲: برای پیگیری راه اندازی و توسعه پهنه های علم و فناوری تا زمان دریافت مجوز منطقه ویژه از ظرفیت کارگروه آموزش، پژوهش، فناوری و نوآوری استان استفاده می شود.

۲ - ۲: تأسیس منطقه ویژه

علم و فناوری در سطح استان و عملکرد موفق آنها در جذب و استقرار شرکت های دانش بنیان و واحدهای فناور و ایجاد اشتغال و ثروت مناسب، درخواست تأسیس منطقه ویژه با توجه به توانمندی ها و ظرفیت های استان، همراه با طرح توجیهی و با توجه به شاخص ها و الزامات تأسیس منطقه توسط استانداری به دبیرخانه شورا برای طرح در شورا ارائه می شود. در صورت تأیید شورا، درخواست جهت صدور مجوز نهایی به هیأت وزیران ارسال می شود.

تبصره ۱: استان هایی که قبل از ابلاغ این آیین نامه دارای مجوز منطقه ویژه هستند، مکلفند حداکثر تا دو سال بعد از ابلاغ آیین نامه حاضر، نسبت به راه اندازی پهنه های علم و فناوری در سطح استان اقدام کرده و شرکت های دانش بنیان و واحدهای فناور را در آنها مستقر نمایند. دبیرخانه شورا مکلف است با توجه به شاخص ها و الزامات تأسیس منطقه ویژه، این استان ها را مورد ارزیابی قرار داده و نسبت به تأیید یا لغو مجوز مربوطه و اعلام نتیجه به شورا اقدام نماید.

تبصره ۲: دبیرخانه شورا مکلف است حداکثر ظرف سه ماه بعد از ابلاغ این آیین نامه نسبت به تهیه دستورالعملی مشتمل بر فرایندها، استانداردها و شاخص های امکان سنجی و مشخص نمودن نقش دستگاه های اجرایی ذیربط و الزامات برای شناسایی و تأیید پهنه های علم و فناوری و تأسیس منطقه ویژه علم و فناوری اقدام کرده و به تصویب کمیسیون دائمی شورا برساند.

ج: سیاست گذاری منطقه ویژه علم و فناوری

ماده ۳: به منظور سیاست گذاری، راهبری و مدیریت تأسیس و توسعه مناطق ویژه علم و فناوری، شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری در سطح ملی مسئولیت های کلان زیر را به عهده خواهد داشت:

۱. تصویب طرح های توسعه ای و اجرایی مناطق ویژه علم و فناوری که نیازمند منابع عمومی هستند؛

۲. تصویب دستورالعمل، ضوابط و مقررات عمومی ناظر بر عملکرد مناطق ویژه علم و فناوری؛

۳. پیشنهاد اعطای تسهیلات و معافیت های لازم به مراجع قانونی ذی ربط؛

۴. پشتیبانی و حمایت از توسعه مناطق ویژه متناسب با طرح های توسعه ای آنها.

تبصره: حسب مورد از نمایندگان سایر وزارتخانه ها، استانداران و دستگاه های اجرایی برای شرکت در جلسه های شورا دعوت به عمل می آید.

ماده ۴: به منظور راهبری، هماهنگی، نظارت و مدیریت تأسیس و توسعه مناطق ویژه علم و فناوری در سطح استان، هیأت اجرایی منطقه با ترکیب زیر تشکیل می شود:

۱. استاندار (رئیس)؛
 ۲. مدیر دبیرخانه منطقه ویژه علم و فناوری (دبیر)
 ۳. معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار؛
 ۴. رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان،
 ۵. یک نفر از روسای دانشگاه های استان وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به انتخاب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری،
 ۶. رئیس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی استان به انتخاب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
 ۷. رئیس یکی از واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی استان به انتخاب رئیس دانشگاه آزاد اسلامی
 ۸. رئیس پارک علم و فناوری استان،
 ۹. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان،
 ۱۰. رئیس مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان
 ۱۱. رئیس اداره کل فناوری اطلاعات و ارتباطات استان
 ۱۲. شهردار مرکز استان،
 ۱۳. رئیس اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان
 ۱۴. مدیرعامل صندوق پژوهش و فناوری استان
 ۱۵. رئیس اداره کل آموزش و پرورش استان
 ۱۶. سه نفر از مدیران بخش تولید و خدمات غیردولتی با معرفی اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی استان.
- تبصره: حسب مورد از نمایندگان سایر دستگاه های اجرایی استان، با حق رای، برای شرکت در جلسه های هیأت اجرایی دعوت به عمل می آید.
- ماده ۵: وظایف هیأت اجرایی منطقه به شرح زیر است:
۱. انطباق برنامه های منطقه با سند علم و فناوری استان؛
 ۲. برنامه ریزی در راستای شکل گیری و ارتقاء زیست بوم نوآوری در سطح منطقه؛
 ۳. تبیین اولویت های تحقیقاتی و فناوری منطقه بر مبنای نیازها، توانایی ها و مزیت های استان متناسب با سند علم و فناوری؛
 ۴. شناسایی و تعیین پهنه های علم و فناوری در سطح منطقه به همراه نقشه راه توسعه آنها؛

۵. تدوین برنامه حمایتی و پشتیبانی از توسعه و ارتقای نهادهای فعال زیست بوم نوآوری از قبیل پارک های علم و فناوری، مراکز رشد و شرکت های دانش بنیان و واحدهای فناور و واحدهای تحقیق و توسعه بنگاه های صنعتی در منطقه؛
۶. بررسی و تصویب طرح های توسعه علمی و فناورانه منطقه و پیشنهاد به شورای برنامه ریزی استان و سایر مراجع ملی ذیربط؛
۷. هماهنگی و نظارت بر اجرای طرح های مصوب هیأت اجرایی؛
۸. هماهنگی در سطح ملی و استانی بین نهادها و دستگاه های فعال در حوزه علم و فناوری؛
۹. تأیید فعالیت نهاد مجری ایجاد و توسعه پهنه های علم و فناوری در راستای پیاده سازی طرح های توسعه منطقه و نظارت بر عملکرد آنها؛
۱۰. تهیه گزارش عملکرد سالانه منطقه و ارائه آن به دبیرخانه شورا.

تبصره: سیاست گذاری، هماهنگی و نظارت در حوزه علم، فناوری و نوآوری در سطح منطقه بر عهده هیأت اجرایی می باشد و نهادهای ملی و استانی مکلفند مبتنی بر وظایف قانونی خود هماهنگ با سیاست ها و برنامه های آن اقدام نمایند.

ماده ۶: به منظور برنامه ریزی، پیگیری اجرای مصوبات و تصمیم های هیأت اجرایی در سطح استان و ملی، دبیرخانه منطقه با تأیید هیأت اجرایی در استانداری تشکیل می شود. دبیر منطقه با پیشنهاد استانداری و تأیید هیأت اجرایی منصوب می شود.

تبصره: در صورت بروز اختلاف نظر بین دستگاههای ملی و هیأت اجرایی، موضوع در کمیسیون دائمی شورا طرح و متناسب با ظرفیتهای قانونی موجود جهت رفع اختلاف نظر اقدام می شود.

د: نحوه تأمین مالی منطقه ویژه و طرح های مصوب

ماده ۷: اعتبارات لازم برای ایجاد، توسعه و راهبری مناطق ویژه علم و فناوری و ارتقاء زیرساخت های مورد نیاز و تقویت کسب و کارهای دانش بنیان در مناطق ویژه بر اساس برنامه های مصوب به صورت زیر تأمین می شوند:

الف: اعتبارات لازم برای راهبری دبیرخانه منطقه ویژه و مطالعات اولیه طرح های توسعه ای از محل منابع مالی استانی تأمین می شود.

ب: اعتبارات لازم برای اجرای طرح های توسعه ای مصوب از محل منابع عمومی، خصوصی، مشارکت عمومی - خصوصی تأمین می شود.

تبصره: برای حمایت و پشتیبانی از توسعه پهنه ها و فعالیت های مناطق ویژه علم و فناوری مصوب، سالانه با پیشنهاد دبیرخانه شورا، سازمان برنامه و بودجه اعتباری در ردیف بودجه آن دبیرخانه، در نظر می گیرد.

ه: ارزیابی و گزارش عملکرد منطقه ویژه

ماده ۸: دبیرخانه منطقه موظف است گزارش عملکرد منطقه ویژه را در راستای تحقق وظایف تعیین شده، هر شش ماه یک بار به هیأت اجرایی منطقه ارائه نماید. هیأت اجرایی منطقه موظف است گزارش های دریافتی را بررسی و بر مبنای آن ها گزارش های

نظارتی خود را در زمینه چگونگی پیشرفت کار اجرایی و همچنین ارزیابی عملکرد منطقه ویژه ذی ربط تهیه نموده و سالانه به دبیرخانه شورا ارائه نماید.

ماده ۹: شورا بر اساس گزارش های دریافتی از مناطق ویژه، پیشنهادات لازم برای تأمین منابع مالی طرح های توسعه ای متناسب با میزان پیشرفت آنها از محل منابع عمومی را به سازمان برنامه و بودجه ارائه می نماید.

ماده ۱۰: دبیرخانه شورا هر پنج ساله یکبار، عملکرد مناطق ویژه علم و فناوری را مورد ارزیابی قرار داده و گزارش ارزیابی را جهت تصمیم گیری در خصوص تمدید و یا لغو مجوز منطقه به شورا ارائه نماید.

ماده ۱۱: این تصویب نامه جایگزین تصویب نامه شماره ۳۶۱۷۰/۷۸۴۱۱ مورخ ۱۳۸۹/۴/۹ می شود.